
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מנהיגות ושינוי בארגונים ללא כוונות רווח - 3590

תאריך עדכון אחרון 15-10-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ניהול מלכ"רים וארגונים חברתיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר מיכאל שטרנברג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: michael.sternberg@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

שינוי בארגונים נחשב תחום שמעסיק מנהלים, יועצים וחוקרים. הגישות שעוסקות בנושא כוללות מגוון תחומי ידע, כגון סוציולוגיה, פסיכולוגיה, ניהול, כלכלה ועוד. לצד זה, ישנם דיונים וחלוקי דעות רבים ביחס להבנת תופעות שינוי ודרכים לקדם שינויים באופן מיטבי בהקשרים ארגוניים שונים. בדומה לסוגיות רבות בתחום הארגון והניהול, עיקר התיאוריות והמתודות העכשוויות התפתחו בהתייחסות לארגונים עסקיים. יחד עם זאת, במהלך הקורס נדון בסוגיות שינוי שרלוונטיות לארגונים ללא מטרות רווח, לרבות ארגונים שפועלים בשדה של שינוי חברתי. הנושאים המרכזיים בהם נעסוק במהלך הקורס: גישות תיאורטיות מרכזיות שהתפתחו בנושא של שינוי בארגונים, גישות מרכזיות בנושא של הובלת שינויים בארגונים, ודוגמאות להתמודדות עם אתגרי שינוי בארגונים שלא למטרות רווח. הקורס משלב הרצאות, דיונים וניתוחי אירוע.

מטרות הקורס:

משתתפי הקורס יכירו:

- תיאוריות מרכזיות שמשפיעות על התחום המחקרי והפרופסיונלי של שינוי בארגונים.
- דוגמאות לעקרונות ומתודות בנושא של הובלת שינויים בארגונים.
- דוגמאות של אתגרי שינוי ואופני התמודדות בארגונים שפועלים בשדה של שינוי חברתי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לדון בתיאוריות מרכזיות שמשפיעות על התחום המחקרי והפרופסיונלי של שינוי בארגונים.
- לנתח דוגמאות לעקרונות ומתודות בנושא של הובלת שינויים בארגונים.
- לנתח דוגמאות של אתגרי שינוי ואופני התמודדות בארגונים שפועלים בשדה של שינוי חברתי.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיונים, ניתוח דוגמאות מהשטח

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הכרות עם גישות מרכזיות בנושא שינוי בארגונים

23.10 הכרות ומבוא: שינוי מהו? בין ידע אישי לידע תיאורטי על שינוי.

30.10 הדיון התיאורטי על שינוי בארגונים: סיבות, סוגים וסוגיות של שינוי בארגונים.

הכרות עם גישות, מתודות ועקרונות הובלת שינויים בארגונים
11.6 פרספקטיבות פסיכולוגיות חברתיות: התמודדות הפרט והקבוצה עם שינוי.

13.11 פרספקטיבות ארגוניות וניהוליות: אתגרים ועקרונות ניהול שינוי.

20.11 פרספקטיבות ארגוניות וניהוליות: מהי מנהיגות לשינוי?

27.11 פרספקטיבות ארגוניות וניהוליות: להיות מנהיג בעולם של מורכבות וחסר ודעות.

השדה של ארגוני חברה אזרחית: בין שינוי חברה לשינוי בארגון
12.4 ארגונים קטנים מתמודדים עם משימות גדולות: אתגרי התפתחות של ארגונים ומנהלים.

11.12 ללמוד מעשייה: על תיאוריות שינוי, מתודות הערכה ולמידה ארגונית.

18.12 חשיבה אסטרטגית בארגוני שינוי חברתי: איך לדעת מה לעשות ולשנות?

25.12 על שינוי וקונפליקט: דרכי התמודדות עם קונפליקטים חברתיים וארגוניים.

1.1 ניתוח מקרי שינוי: שינוי יחסי כוח מגדריים בארגונים.

1.8 ניתוח מקרי שינוי: שוויון ושותפות יהודית ערבית בארגונים.

15.1 ניתוח מקרי שינוי: התרומה של ארגונים עסקיים לצמצום פערים חברתיים.

22.1 סיכום פרספקטיבות על שינוי והערכות לקראת מטלות הבית.

חומר חובה לקריאה:

אלון, נ., בן דוד, י., גולדמן, י., רובל-ליפשיץ, ת., רוזן, ר., שטרנברג, מ., שלבי, ש. (2015). ייעוץ בזירת קונפליקט ומאבק - חוברת ליועצים ואנשי מקצוע. שתיל <https://www.il.org.shatil.org.il/node/50205>
בליט-כהן, ע., ג'בר, א. (2015). שיתוף פעולה בין ארגונים פלסטיניים וישראלים בחברה האזרחית. ביטחון סוציאלי, טב"ת תשע"ב, דצמבר 2015, מס' 98: 217-240.
בן אליהו, ה., לרר, ז. (2015). מפרקטיקה מגדרית לפרקטיקה של שוויון. מדריך למשתמשת. הוצאת מכון ון ליר.
ואצלאוויק, פ., ויקלנד, ג., פיש, ר. (1996). שינוי-עקרונות של יצירת בעיות ופתירתן. תל אביב: ספרית פועלים.
כ"ץ, י. (2012). ארגונים בעולם פוסטמודרני. תל-אביב: רסלינג.
כ"ץ, י., שטיגליץ, ק., עסאקלה, ג., רוזן, ר., פיורקו, י., חלבי, מ., ניימן, ג., שטרנברג, מ., שלבי, ש. (2015). דיאלוג בין יהודים לערבים במקום העבודה. משאבי אנוש. 9-208 (46-51).
לוי, ע. (2008). ניהול ומנהיגות שינוי וחדשנות. תל-אביב: הוצאת רימונים.
סנג'י, פ.מ. (1998). הארגון הלומד. תל אביב: מטר.
פוקס, ש. (1998). הפסיכולוגיה של ההתנגדות לשינוי. רמת גן: הוצאת אונ' בר-אילן.
קוטר, ג'. (2006). להוביל לשינוי. תל אביב: הוצאת מטר.
שחר, ח. מה בין התפתחות, מנהיגות ויעוץ ארגוני, [2007], משאבי אנוש, גיליון 230, פברואר 2007.

שטריכמן, נ., עסאקלה, ג., איתן, ד., גולדמן, י., מרשוד, פ., ניימן, ג., שחר, ח., שלבי, ש., שטרנברג, מ. (2011). חשיבה אסטרטגית לקידום שינוי חברתי. שתיל. <https://143/node/il.org.shatil.www/>.
 שרמר, א. (2010). הנקודה העיוורת של המנהיגות. אדם עולם 2010.
<http://www.presencing.com/sites/default/files/page-files/TU-ExecSum-Hebrew.pdf>
 Al-Haddad, S., Kotnour, T. (2015) "Integrating the organizational change literature: a model for successful change", *Journal of Organizational Change Management*, Vol. 28 Issue: 2, pp.234-262, <https://doi.org/10.1108/JOCM11-2013-0215>
 Grobman, M., G. (2005). "Complexity theory. A new way to look at organizational change." *Public Administration Quarterly*. Fall 2005, 29, 3, p. 350 - 382.
 Jacobs, G, van Witteloostuijn, A., Christe-Zeyse, J. (2013) "A theoretical framework of organizational change", *Journal of Organizational Change Management*, Vol. 26 Issue: 5, pp.772-792, <https://doi.org/10.1108/JOCM-09-2012-0137>
 Leonard, H., S. (2013). "The History and Current Status of Organizational and Systems Change". *The Wiley-Blackwell Handbook of the Psychology of Leadership, Change, and Organizational Development*. First Edition. Edited by H. Skipton Leonard, Rachel Lewis, Arthur M. Freedman, and Jonathan Passmore. © 2013 John Wiley & Sons, Ltd. Published 2013 by John Wiley & Sons, Ltd. Ch. 12, p 239 - 266.
 London, S., [1996], *Understanding change: the dynamics of social transformation*, <http://www.scottlondon.com/reports/change.html>
 Senge, P., [2006], "Systems Citizenship: The Leadership Mandate for This Millennium"
Leader to Leader, Special 10th Anniversary Issue, No. 41 Summer 2006, <http://www.leadertoleader.org/knowledgecenter/L2L/summer2006/senge.html>

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 0 %
 הגשת עבודה 100 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין